

Círko 29.
16. julijs

Pomháj Boh!

Létnik 32.
1922.

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja ēe
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes mana
Njeh ēi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. F.

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Wudawa žo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicízchczeřni a placiž schtvortslětne 2.— hr. s portom 2.50 hr.

5. njedžela po ſvjatej Trojizy.

1. list ſvj. Pětra 3, 8—15.

W nasheej drohej evangelskej zyrkvi je žórklo wěczneje wěrnoſcze ſa wschěch wotewrjene. Swěrny ſeničer móže ſebi kóždu njedželu ſwoj karai načeracž.

Š wulkej mudroſczi ſu wodžerjo evangelskich zyrkviow ſe biblije wotdželenja (perikopy) ſa wschitke njedžele tak wuswolili, ſo najhylnische wucžby we wěstym porjedze jena po druhzej k rěčam pſchiňdu. Hdyž ſu wulke róčne čažy nimo, hdyž je ſvajeđen ſvjateje Trojizy wo wschém, ſchtož hody, jutry a ſvjatki nam dawachu, ſhromadne ſvědczenje wotpofožit, čze dohli rjad njedželov po ſvjatej Trojizy naž wucžie, kajte žiwjenje dýrbimy a móžemy wjesč, hdyž je wěra našimi noham ſwěza.

Prěnju njedželu ſhvýchachnih wo Božej luboſczi, kotrež je žórklo wſcheje bratrſkeje luboſcze. Druha njedžela po ſvj. Trojizy je nam hidu a luboſz pſched woči ſtaſila: hidu je ſmijecž dufše, luboſz je žiwjenje. Tſecža njedžela žadasche poniznoſc a ſcžepnoſc w Božich wodženjach a domachpytanjach. Schtvortu njedželu wuknjedhmy, kaf Bóh naž pſches žaloſc pſchewjedže do traſnoſeſe.

Tak ſmy na ſchyrjoch njedželach wo pſchewobroczenju čłowiſkeje dufše ſhvýcheli. Kaf Bóh wſchě ſrědki načojuje, ſo by naž zyle nowych ſčinik, to móžachmy ſpōsnacž.

Nětko, na pjetaj njedželi, je naſcha ſedzblivoſc na čłowiſke towarzſtvo, na wobkhad ſchecžijanow mjes ſobi počafana. Hdyž je wo naſchich wutrobach nowe žiwjenje, ſprawna luboſz, wěrna poniznoſc a ſcžepnoſc, to dýrbi w zylém waschnju ludzi pytnycž býcž. Hdyž ſmy ſami wſchitzu nowi, njemóže hinač býcž: tež zyle ſetkanje mjes ſchecžijanami dýrbi nowe býcž. Tak Pětr žada.

Wón napomina k jenalej myſli, k ſcžepliwoſci, k luboſnoſci, žmilnoſci a pſcheczelnoſci. Staré waschnje, kotrež w čłowiſkej krwě leži, je ſlóscz ſe ſlósczu ſaplačicž, ſwaricž a ſle dny měcz, dny bjes měra. Bože woblicžo hladu ſrudnje na taſte ſte činki, na taſti njemér! Wón njemóže žohnowacž. Wón njeje we wutrobach ſvjeczeny.

My čhemž d o b r e d n y widžecž! To ſu žohnowane dny, nam a Bohu ſenjeſej ſpodobne, dny měra w dobrých ſlukach a ſłowach a, hdyž je trěbne, w mječzenju.

Čłowiſek ma bójſki dar rěče. Ach, kaf ſle ſo tutón dar načojuje! Město ſo ſłowa, ſo dobreje wutrobý ſrěčane, wſchodobre ſpěchuja, pſchězo ſažo ſle rěče ſlyni ſlukam do předka džeja. A tež, hdyž jeno pſchi ſwarjenju a hroženju wostanje, je hižo ſchłoda wulka doſcž. Dobre ſuſodſtvo je ſtaſene na dohli čáž abo na pſchězo. Wožebje žonam ſo ſa ſlo bjerje, hdyž maja wulku hubu. Maſchi ſerbz̄y wótzojo maja rjane heſla, kotrež ſu poſne ſchecžijanskeje mudroſeſe a nam radža, kaf mamý rěčecž abo tež mječecž. Na pſchikkad:

Hoſne ſłowo pſchěhraje,
Dobre ſłowo dobužde. —
Huba njeſtuſena ſla
Budže bóřšy bolaza. —
Huba ſla — je mordaſla. —
Mudra ſłowa
Trjeba 'nož poſoječki ſłowa. —
Njenahladne woblicža
S lubej rěču worjeńſha. —
Prjedy w nopje roſpominieſ
Potom hubu wotewricž! —

Rěča-li czi klubu,
Njewomaž ſej hubu! —
Słowo, hdyž je ſi jaſyka,
Lebje wjazh njepoſlcha. —
To žane pjaſeze njemóža,
Schtož dobre ſłowo dokonja. —
Sle ſłowo njeje ſekera
A tola ranow naruba. —
Se ſłom mało wukonjeſch;
S dobrym ſłowom dobudzeſch. —

To je týſchto heſkow. S nich je ſlyſčecz, ſo ſu ſi naſho-
njenja brane. Mudroſez tak praſi, mudroſez wériwych mózow!
Njeje paſ liboſez wjazh hacž mudroſez? Luboſez dyrbjala nam
ſle ſłowa zyſe njemóžne czinicz. Ale hdyž my wboſy tak mało
liboſeze a tajku hordoeſez we wutrobje njekemý, njemóža dobre
ſłowa na jaſyku byz, a někotry džen je nam ſkažený, někotry luby
czlowjek ſranjený a nam woſuzbenjený. Zyle njetřebawſhi ně-
kotre pſcheczelſtvo róſno dže.

Petr wé, tak ežeko je, ſebi ſle ſtutki a rěče lubicž dacž, niz
woſmoſwiez, niz ſloſez ſe ſloſežu ſaplaſciez, ſo njebojeſz pſched
hroženjemi, ale Boha Čnjeſa we wutrobje ſwjecziez. To drie
tolu rěka: Bohu ſud pſchewostajieſz a radſchó njeprawdoſez ezer-
piez hacž ſle cziniez.

Naſhonjený muž je radžil, njepſcheczela ſ tym dobyz, ſo ſo
ſ proſtiwu na njeho woſrocziſch. S tym ſo tak ežeczený wé, ſo
njemóže hinač hacž lubje rady proſtiwu dopjelnicz a na wſhu ſlu-
myſl ſapomniez.

Kóždy mai ſwoje naſhonjenja. Kóždy tež ſnaje tamne
dobre heſko: rěčenje je ſlěboro, a mjeleženje je ſloto. Jeno we
ſchuli je lepje, wuczerzej woſmoſwiez, ſchtož měſch abo ſchtož ſebi
myſliſch, hacž mjeležecz. Pſchetož hewač wuežer wopacžne my-
ſlički njeſnaje a njemóže je porjedziez. W živjenju placži:
Hdyž ſy mjeležal, ſy mudry. Myſle ſu ſwobodne, ſłowa niz.
Hdyž maſch powołanie ſ rěčenju, dyrbiſch ſebi po wěrnoſezi ſwoje
ſłowa ſestajecz a ſlahoda a najradſchó niz pſched ludžimi ſ temu
rěčecz, kotremuž maſch ſchto doprajieſz abo porokowacz. Luboſez
na wſho džima. Njecha ranieſ, pobiež, haniež, hněwacz. Lu-
boſez chze wſchó dobre. Chze njeruine wuſladkowacz a měr a
ſhoze pſchinjeſz.

Pomhaj Boh nam wſchitkim ſ domjazemu a wjeſnemu a
krajnemu nierej! Bohu je wſchitko móžno. Wón može liboſez
dawač ſam ludžom tudu, liboſez w Jeſuſu Čhryſtuſu. Tale
kralowa ſ ujebeſk, tale króna wſcheho ſboža, budž ſam witanu.
My čhremy dobre dny widziez. Daj nam ty, o Čhryſcze, ſwoju
wulku liboſez do wutrobę! Daj nam dobre dny! Hamjen.

T. w B.

Wucž mje cziuieſz po twojeſi woli;
Pſchecz tý ſy moj Boh, twój dobrý Duh wjedž mje po prawym
pucžu. Psalm 143, 10.

Hlóž: Jeſovah, tebi chzu ja ſpěwacz.

Daj, Čnjeze, ty mi we wſchech wězach
Na twoju wolu hladacz wobſtajnje.
Chzył wodzieſz mje na twojich pucžach,
Sso njeſdaluj moj luby wote mnje.
Sso ſwjecziez tebi ſ czelom, duſchu chzu,
Twor tý mi nowu cziſtu -wutrobu.

Daj móz a ſylnoſez mojej wěri,
Daj, ſo je dželaſa we liboſezi
A ſluži tebi w nowej ſwěri
A bližſhemu tak, ſaž ſo ſaleži,

Nječ wěra ſylni mje we bědženju
A dopomiha mi ſkónčnje ſ dobyzcu.

Wucž cziuicz mje po twojeſi woli
A twojim ſwiatym kaſnjam poſluchacz.
Daj, ſo ſyml ja czi wſchudžom ſ woli,
Tak, ſo bych moſt ſo tebi ſpodobacz,
Wſmi ſebi czelo, duſchu ſ woporej,
Wſcho, Čnjeze, twoje je, mje wobſbožej.

Nječ ſyml kaž doſho tu ſchče ſiwy
Tež we ſkyly dnjach ja, Čnjeze, ſpokojom,
Daj, ſo ſyml pſchezo ſtrony, cziwy,
Mje ſchkituj, wobarnuj pſched njeſbožom.
Dasch ſbože mi, dha daj mi ponižnoſez,
Ssy ſrudžbu daſ, daj troſcht, měr, ſczerpliwoſez.

Daj proſtiwu mojim woſkyschenje,
Ach ſo by; Wóteže, ty mje ſchkitowaſ,
Ja ſ tebi mam wſcho doverjenje,
Daj, ſo bych ſbóžne mój běh dokonjal.
Daj ſ hnady mi to wěczne ſiwy
Dha ežecz czi ſpěwacz chzu do wěcznoſce! G. W.

Žně.

Žně ſu ſo tu a tam hiž ſapocžale. We Wukrancžanskej
wokolinje drje ſtejachu prěnje pupy, kaž to prajimy. Džiwny je
to puež byl, kotrež je pſchiroda wot poſlednjeje naſymy ſem hacž
k tutym ſnjam hiž měla po Božim dopuſtězenju. Wulka dolha
ſyma, pósne naſečzo, hukota, wulke ſlimki a wſho móžne druhe je
ju podeſchlo, niz drje pſchezo wſho na jenym měſtneje, tola paſ
pſches zylo. A ſchto ežaka ſa žnijowý čaž na nju a na naž ežle-
wiekow?! Šchto wſho móže to hiſcheze pſchinieſz, předy hacž
domkhowanku ſwjeczieſch?

Tole wſho poſnuwa naž, kiž my njeſkym hiſcheze wěru do
jeneho Boha ſe ſwojeje wutrobę wutupili, ſo pokorjeſz a poni-
žowacz pod Božu wſchehomóznu ruku, ſo bychmy ſažuwač ſmeli,
ſo wona tež ta wſchehomila ruka je.

Abo praj, nima czi niežo prajieſz žitne polo ſ krótkimi, rě-
diſimi ſtviſezami, ſ lohkimi kloſzami? Njerěži ſa tebie móznu rěč
woſbzne polo poſne wupalených wulkich blaſkow? Šchto chze
pſchenczne polo, kotrež kryje pſcheńza ſ krótkimi a rědkimi ſtviſez-
ami, prajieſz? A ſchto jecžmjen, niſki, rědki, ſ krótkimi kloſzom?
To njeje jenož rěč, kotrež ſlyſhisch ſ wuchom twojeje hospodař-
ſteſe ſažy a ſ wuchom twojeje měſchnje! Možno wſchaf je, ſo
ju jenož ſlyſhisch ſ tutymaj wuſhomaj. Ale potom ſy, bohužel,
ſhory a hukhi na wuſhi duſchi, abo čheschli, wutrobę. S tu-
tymaj ſlyſhichi tón, na njej ſtrony hiſcheze, woſkebitu rěč Božu,
i kotrejž Boh Čnjeſ ſam ežlowjekam něſhoto prajieſz a doprajieſz
chze a to wo Božej wſchehomózny a ežlowjeknej njeſoz, wo Božej
dobrocze a ežlowjeknej njeſdžakownoſezi, wo Božej liboſezi a ežlo-
wjeknej ſiwoſezi. Pray, ſlyſhisch ty hiſcheze ſ tutymaj wuſho-
maj? Pruhuj jeſ a pruhuj ſo! Haj, žně tu ſu, a ty chzesch tola
žnjeſz a domkhowacz. Tež to wſho, ſchtož Boh czi tak ſe ſkopani
ſkobi dawa, ſu žně a móža ſa tak někotrehožkuſi bohatsche a wa-
niſche byz hacž tamne ſ polow!

A ſažo: Rjane rožki, pſcheńzy, mořzy a jecžmjenje kryja
poſa tu a tam a libja bohate a ſtrone ſorno a wulke žně. A tež
wone niz jeno tute! Šchtož ſo wuſteji, poſluchacz na to, ſchto to
pod brincžatej kožu ſo lehaze ſtviſelzo poſjeda, ſchto dolhe, hujte
ryhki wuſkochi pupow preduja, ſchto wuſkoko naſlađeny žnjeſſi
wóz rěči, tón budže wjele ſlyſhiecž a ſhonicz wo ežlowjekow tó-
nym inžlenju a Božim mudrym wjedženju, wo ežlowjekow

rodusładowanju a Božim tworzenju wscheho, wo czlowiekow przożowanju a wo Boga mytowanju. Pożluchasch ty na tutu ręcz, srosumisich ju a czinisich po jeje głowach?

Rajnusnischki to cząs sa ratarja, znę, a tola też najrjeńschi. Ale zyłeje rjanoscze a zyłebo hołatstwa ani kapli niewopta wón, njeżněje-li s Bohom, njeſastaji-li koſu w Božim mjenje, njeſesy znoph domoj znę a żameho poruczejo do Bożeje možy. Tehdyn je jeho wutroba bohata, bohata też pschi mjenje dobrzych žniach, tehdyn je jeho wutroba psches jene s Bohom a duż pschewsko to tyczne a ſrudżaze poſbehnjena. S Bożeje ruki bjerje, ſchtož dostawa a do Bożeje ruki dawa — ꝑwoju wolu, ſebje żameho!

Syrkej a stat.

— Wypłodny naszeho nowotarskiego cząsa. Lipczański wizerk dżeczi ꝑwojeje rjadownje, — je to prénja —, na węžu zyrkwoje ſw. Domascha domjesz, jo by jim roshlad psches zyłe město smóžnil. Tu pschistupi i njemu dżel schulerjow a wosjewi: „Nan njedowoli, so na węžu jeneje zyrkwoje du!”

Pschezo ſaſo ho stawa, so dżel schulerjow nabožne wobrash a ſpewy, kaž ho to w sawiedzenych ſchulſkich knihach namakaju, wužmęſchuje, runje kaž nabožne na ſzénach wiſaze wobrash. Hdyž dżeczi ho roſenidu, jene, so býchu nabožne roſwuczowanje wopytale, druhe, so býchu do moralwuczby ſchle, stawaju ho mjes nimi njeluboſnoſeže. Też te wſchelake turnarſte towarzſtwa ho hanja. Poſtrów: „Grüß Gott!” kaž też modlitwa a chorals je ſwonkach nabožneje hodziny ſakasane psches miniftra ſulta. A czego dla to? Tedyn nan je ho wobčežowal a praſit, so je to „terror” abo strachne niſowanje, hdyž dyrbí ho dżeczo pschi tajich nabožnych węzach wobdželic. Wón ſebi žadacze, so ho to, ſchtož je pscheczino ſmyſlenju jenotliwego ſchulerja, s wobrash roſwuczowanja wotſtroni. —

Wojowanie pscheczino ludkaſazym piſmam a kniham je we naschim czasu węſeže jara niſne. Něniz jo mjenije wojowanje pscheczino „Schundliteratur”. Też dželaczeſſka młodzina je tutto wojowanje ſebi ſa heſko ſežinila. Pschi mulkim ſeñdzenju dželaczeſſkeje młodziny w Blawnje poſlednie ſwiatki, buchu tam tež ſekundne ſpiſy a kniki ſpalene. Roſwuczowanſte kniki ſa wóſſo, kniki wózowkrajneje ſtarſiñy, nabožne kniki wſchelakeho wobrasha, ſpewarskie kniki, katolskie ſpovjedne a modlerskie kniki, katechismus, psalmu. Schto měniſch ty i tomule? A dale, ſchto to pschichodej jeneho luda, kotrehož młodzina ſo ſtaſkimle ſabera?

S bliska a ſ daloſa.

— „Tedyn twierdy hród je nasch Bóh ſam!“. Lutherowy wulki thérliſch je do 100 ręczow pscheložen, a to ſa Europu do 32 ręczow, ſa Afifku do 23, ſa Afriku do 32, ſa Ameriku do 6, ſa Awstralisku do 7 ręczow. Je to tón jeniežki kſcheczijanski thérliſch, kotrež je do ſelko ręczow pscheložen.

— Se Žwikañ. Tu ſu do „radu starskich“ wosili kaž też druhdze w Saſſej. To najprjedy wosjewjene wuliczenje, kotrež ſa zyrkwinu liſtmi jenož 40 ſastupjerjow a ſa ſwětni 42 liczesic, njebe dospolne. Do zyla je ho wuſwolilo 58 zyrkwinſkich a 54 ſwětnych ſastupjerjow. S tym ſu ſebi zyrkwinſzy pschedzydſtwo we „wulkej radze starskich“ ſa Žwikañu dobyli. A to je wažne. — S drugich městow ſo wo wólbach ſežehowaze roſprawja: ſe Žitawu 33 ſastupjerjow kſcheczijanskich starskich pscheczino 12 druhim; ſa Kamieniž 253 kſcheczijanskich a 230 drugich; ſa Lipſt-Lindenthala 5 kſcheczijanskich a 4 drugich; tu je po dölkich wojowanjach i přenjom rasej kſcheczijanszy ſmyſlenym twjetſhina

pschipadla; ſa Wurzena 4 kſcheczijanskich a 3 druzh, runje tak ſe Blauen-Bernsdorfa.

S Prusſeje. Statistika abo ſestajenje a wobliczenje ſ lěta 1918 ſa Prusku poſlage, ſo bě w Pruskej w lěce 1911 wſcho do hromady 36 684 ludowych ſchulow. S tutych bě jich ſchulow ſ jenej rjadownju 13 543. To je jara wulka licžba, hdyž wobmyſliſch, ſo maja tute 13 543 jenož jenu rjadownju abo ſlažu. Nawopak bě jich ſchulow ſ 8 rjadownjemi jenož 677. Šsydom rjadownjow mějſeche jichy 2809 ſchulow a ſchěſz rjadownjow 1484 ſchulow. W lěce 1911 bě tež hiſhce 6655 poſdnjowſkich ſchulow.

Syrkej chze wſchech ludzi w luboſci ſjednoczic.

Kózde lěta, a to hýzo wot lěta 1900 hem, ſo w někajſkim wjetſhím měſeže zyrkwinſko-ſozialny longrež ſeide. Wón bě ſetka w konz jutrownika w Rostoku. Profesor dr. Gilbert mějeſche předowanje, krajny biskop Meklenburgſkeje D. D. Behm nutnoſež. Pschedhyda je dr. Seeberg ſ Barlini. Pschednoſchki džeržachu: němſki ſapóſlanz Lambach wo kſcheczijanskim ſozialismje, němſki ſapóſlanz dr. Mummi wo ſchulſkim wojowanju, krajny biskop D. dr. Behm wo wožitvjenju zyrkwinſkich wofadow. Wuczeř Diesener ſ Barlini wo wiciwanju ſa evangeliſtu ſchulu, prof. Brunner ſ Barlini wo ſzawnych dobrzych woſchniach a pschichodze młodziny, němſki ſapóſlanz Behrens wo ſdželanoſeži dželaczeſſkich wodžerjow a duchowny dr. Hüllkrug ſ Dahlema we ſkonečnej nutnoſeži wo naschim měrje w Chrystuſhi. Najlepſchi mužojo ręczachu. W roſrězowanjach jedna myſl měry a luboſeže a nadzije ſujeſe. Tež knjenje ho ꝑlowa jimachu. Knjeniſt Deutsch, prusſka ſapóſlanzka ſ Königsberka, wo žonje a politizy ręczesche. Tejne ꝑlowne ſady býchu tele:

1. Žona je ſtvořicelka a hajerka ſwóſby. Wona duchowne a nabožne ſiwiſenje w domje ſbudzuje a iſi ſa wožadu a ſrat ſkutkuje.

2. Schto ma ſóžda žona ežiniž, ſo by taſka ſbudzeřka a hajerka byla? 1. Wona ma wſchědne dan a ujedźen ſwóſby ſ nabožnymi ſkutkami a myſlemi roſhwěſteſz. 2. Wona ma zyrkwinſke pschežiſenje zyłebo lěta, kaž w ſastarſku běſche, ſaſo poſtaſieſz; pschetož nasch lud je jenož hiſhce w ſwětym lěce ſiwiſy. 3. Wona ma ſ wólbam w zyrkwinſkej wožadze hotowa býeſ. 4. Wona ma ſ wólbam a wurađowanjari w starskich radach hotowa býeſ, ſchulſke kniki derje ſnaeſ a ſchulſke ſwiedzenje woſpytaſz.

3. Kac tajke przožowanje žony na politiske tworjenje naschego luda ſkutkuje? 1. Lud móže ſo w nabožnym duchu ſjednoczec. 2. Pschi tym ſo tež pscheczivjenja mjes dželodawarjemi a dželaczeſſemi pschewinja. 3. Hdyž młodzina, tak wot maczerjow wuſblana, w jenym duchu ſteji, móže wózny kraj ſaſo ſ možy pschicneſz.

To ſu myſle, w kotrejch móže tež nasche lubo ſerbſke žony něſchtio býeſ ſa nasch drohi ſerbſki lud, w kotrejch zyrkwinſke dobre washtnje tež wotebjera.

T.

S Franzowskeje.

W Franzowskej ſu namjetowali, 4—5000 měſtow na ſzawnych ſchulach wotſtronicz, hdyž je wopyt ſměſhniſe ſnadny. Kac dyrbischi ſebi to myſliſc? To ſhoniſch ſ nowiny, kotrež rěla „Roſhlaſ nad ludowej ſchulu“. Tam piſaja, ſo w lěce 1920 30 ſe ſta wojałow njemóžachu piſac̄ a cítač, ſo jeno tſjo ſe ſta to móžachu, ſchtož ma ſo wot kózdeho žadac̄, a ſo wopyt ſchulow je zyłe njeſporjadny, n. psch. na jenym dnu w juniju

žu se 5 milijonov dječjí jeno 4 milijony v škuli býte. V Paříži 10—18 je sta dječjí jeno v lóz schívorečlěta do škule pschindže, když drastu v klazach vudavachu. — Duž lepschi starschi hvoje male do řešenčanských školov datvaja kaž v Hollandskej. Tych je nětko v Francouzské 12000 se 29000 vucžerjemi.

Kajkež sorno s mlyna.

We všeckých všach knieži hischeze to rjane dobre wasch, je, so, když hvojath vječor svoni, kóždý se hvojim dželom posastanje, hvoju mězu scéhne a hvojí cíchi wótczenasch wuspěva. Wježný mlynk běsche tež jedyn wot tych, kiz ho tuteho dobreho waschnja džeržachu, a schlodžilo jemu to nicžo njeje. Ras tež na faswonjenje hvojei ruzý stýkun a cíchi modlitwu wuspěva. Na to rjekný: „Masche modlitwy ho s njebež wróčza, kajkež sorno s mlyna.“

Ja ho džiwach a ho praschach: „Kajkež sorno s mlyna? Schto dha to rěka?“ Duž wježný mlynk wotmolvi: „Ja řebi to takle myſli: „Wicho, schtož prožymy, dyrbi ho pola Boha wuežisczicž a wuržedžicž. Prjedy hac̄ ja se hvojeho mlyna ludžom jich mukli wróčzo dam, so bhchú ho s njej živili a ju jědli, dyrbju najprjedy wotrubh a wicho njewužitne wotstronicž. Runje to hame cíni našch Boh ſ našchini modlitwami. Schtož my psched njeho we hvojich próstivach pschinježem, to my runje tajke wot njeho njedostanem, kajkež běchmy jo w hvojej próstivje wuprajili. Ale wón to njeprawe wotstroni a nam runje to da, schtož trjebam, a je sa naž dobre. Tak, měnju ja, dže našcha modlitwa do njebež runje kaž sorno do mlyna.“

Duž čzemy pschezo k kóždej próstivje pschistajicž: „Niz kaž ja chzu, ale twoja wola ho stan.“

Pschindžesch k spowjedzi a k Božemu blidu.

Hdyž pacžerſke dječji psched Božím wotkarjom hvojí řešenſti ſlub wobkručza, dha mjes druhim tež ſlubja, ho hweru džeržecž k Božemu blidu. Šhy tole ſlubjenje džeržak? Někotry cžlovjek je junkróč byl k Božemu blidu, hnydom po konfirmazi, a ženje wjazy. Tačo wójna wudýri, ho mnosy dopomichu na hvoju ſkomđenu winowatoſez a spowjednych bu wjele. Kač steji dženža? V Sserbach drje licžba spowjednych njewotbéra, ale hac̄ kóždi pschihotovaný ſtupi k hvojatemu blidu Božemu?

Běsche rjenje, jako našchi Sserbja ſchýri króč ſa ſeto Bože wotkaſanje hvojachu a to w adventskim čažku, w hvojatym pásce, do žnjow a řamo tež na řmjerthym dnju lubeho pschitwusneho. Tač hě kóžde Bože wotkaſanje, ke kotremuž ſwón wotlaſche, derje wopytane, niz pschemalo a tež niz pschejara. Dženža móžesche hinal wobkredžbowacž. Na cíchim pjatku, na řmjerthnej njedželi, na 2. pokutnym dnju roſeže licžba spowjednych do wjazv ſtow. To je po ſdacžu dobre ſnamjo ſa zyrtinſke ſmýžlenje wobžadnych, ale jenož po ſdacžu: na druhich njedželach je jara mało spowjednych. A te pschepjeljnene spowjedze třjoch dnjow ſu jenož ſrudny dopolas, ſo lud na druhich njedželach w leče nima ſhwile myſlicž na wujednanje ſ Bohom w ſeužovéj martrje, dokelž — dokelž je na kóždej njedželi ſ najmjeňsha jene ſhvětne ſloſchtowanje, a te wabi a cžehnje. Luby cžitarjo, hdyž hevák nimasch ſhwile, pschindžesch k spowjedzi a k Božemu blidu, ho spowjedacž hvojich hréchow a w ſeužovém cžele a kwi doſtacž ſatvadov wěčneje ſbóžnosče, hy tý potom wopravodže a runje cíchi pjat, řmjerthnu njedželu a 2. pokutny dženž pschitomny hóſcž Božeho blida, abo pschindžesch jenož, ſo móžesche prajicž, ſo hy byl k spowjedzi a k Božemu blidu?

Snaďny wužyw, ale bohate žně.

Ja dječ ras, tak starý duchovny povjedacž, do zyrtin ſebe hvojny vichor. Duž w zyrtinu nictó njebe, ſhiba mlož řebečtař. Tehdy mi ſhy duch do vucha ſherný: „Ty tola ſa domoj dži; nictón tu njeje, ſhiba ty jako předař a řebečtař, ſi dyrbjeschke pschindž.“ Ja pak tola wostach a hvoje předowanje džeržach.

Tutón řebečtař bě ho wot praweho pucža daloko ſablužil tón dženž pak ho ſažo k Bohu wobrocž. A nětko wón řam ſ muž ſohnovaniom druhich k Bohu wodži. Moja tehdomniſča próza je ho placžila. Tehdy wſchak hischeze njewědžach, ſo hým ſo psches móž hvojateho Ducha k wjele thžaz ludžom pschedobyl, runjež běch předowanje džeržak psched jenym jenickim požlu charjom.

Kommunista.

Něhdž ras pschi někajkej ſkladnoſci nastá wurečzowanje w ſozialismje. Žedyn jenož, kiz pódla běsche, mjelečesche, doniž jedyn ſi tych, kotsž hubu najbóle wocžinjachu, ſo jeho njewopraſha: „Schto ſeže Wy?“

„Szym komunista!“ wotmolvi praschaný.

„Sažo jedyn wjazy!“ ſnapſchecžiwi tamny. „To řam řam braſraj, pschetož ja ſzym tež komunista!“

Tamny pak rjekný: „Lubý pschecželo, to dyrbju ſo tola hvoje ſuſ ſadržnícho wuprajicž. Ja ſnaju mjenuž ſi dve družinje komunistow. Duž čzyl radh widžech, hac̄ řam řam řam ſchmele, prjedy hac̄ řebi ruku na bratrowſtvo ſawdanci. Běch u hýzo w čažku ja poſchtoſow komunistojo; rěka tola we bibliji husto: „Woni pschinježechu hvoje ſubla!“ Nětkle pak mamy komunistow, pola kotrechž to pschezo rěka: „Woni wſchu tým bohatym jich ſubla!“ Ja, móž luby, ſluſham nětko do tych přenich komunistow a Wy?“

Njewěm ſu ſchmele, ſchto je tamny wotmolvi, jenož to wěm, ſo do tych ſluſčesche, pola kotrechž je „brač“ přenje a požledne ſlowo.

A wono je tač: Jeſuž Křiſtuž rěči jenož wo tamnym ſozialnym duchu, kotrež njebjerje ale dawa. Kač ma pak ho to ſe ſozialnym duchom naſcheho čažka? Hac̄ nima to tamny pravo, kotrež wo nim rjekný: „Wón nočze woprowacž, wón chze jenož měč!“ Wón njewojuje pschecživo wobžedženſtvu ale bohužel jenož pschecživo wobžedžerjej, niz pschecživo ſuboſci ſi pjenjeſam ale jenož pschecživo pjenježnikam. Želi to temu tač, njebudli w modernym ſozialismje duch Křiſtužový. Rěka tež, ſo podarmo prázowacž, chzeſhli moderny ſozialismus wobrécicž k duchu Jeſuža Křiſtuža.

Abo hy-li druhého měnjenja. Hdyž pschepytujesch na drobnícho, namiakach, ſo tutón duch, kotrehož hezlo je: brač a měč! wjazy člowjekow, hac̄ řebi myſlisch, wobkneža, tež w tych worschtařach, kotrež ſo wſchém druhim ſtronam licža hac̄ ſe komunistam moderneho čažka. Š doborom woni pak tež wſchudžom druhdže ſluſčesha, hac̄ do komunistow ja poſchtoſleho čažka a jeho přenich ſchecžanskta. Abo měnich, ſo je to hinal? —

— Listovanie. W. w ſ. ſa 6. p. Tr. — ſ. w ſ. ſa 7. p. Tr.

Samolwity redaktor: farar W. g. a. ſ. w. Mořacžizach.

Cířskej ſsmolerjez knihczíſhceřenje a knihařenje, ſap. družtvo ſ wobm. ſukovaniom w Budyschinje.